

Jaarverslag 2019

Stichting Buitenfonds

***buiten*fonds**
Geef om natuur dichtbij

Foto omslag:

Medewerkers Philips Benelux planten 1.000 bomen in het Diemberbos.

Inhoud

Voorwoord	2
Een sport om bedrijven te verleiden	3
Een stevige plek in de goededoelenmarkt veroveren	4
Bedrijven dragen duurzaam bij aan de natuur	5
“Opa, ik werk nu ook aan het bos”	7
Speelplaats en ontdekkingstocht	8
Herbeplanten Kuinderbos	9
Schuilhutten in het Leenderbos	10
Mindervalidenpad Leersum	11
De natuur heeft uw hulp nodig	12
Projecten	13
Financieel overzicht	14
Toelichting op de jaarrekening	15
Over het Buitenfonds	16

Voorwoord

We hebben de natuur hard nodig

Dit jaarverslag is een terugblik naar 2019. Toch ontkom ik er niet aan om ook naar de situatie van 2020 te kijken. De coronacrisis heeft veel zaken aan het wankelen gebracht die altijd vanzelf spraken. Langzaam raken we gewend aan de anderhalvemetersamenleving. Als ik dit schrijf, zijn de terrassen van cafés en restaurants net weer open en is het maar de vraag of die gaan overleven. De zo geroemde Nederlandse gezelligheid heeft aan nabijheid ingeboet. Laten we hopen dat er werkbare toekomstbestendige verbanden worden gelegd.

Er zijn ook verbanden die door de coronacrisis extra in de spotlights zijn komen te staan. Zo heeft het geleid tot een herwaardering van de natuur. Verstoken van theater, museum, bioscoop en horeca kozen veel mensen voor vertier in parken en bossen. Zozeer zelfs, dat sommige parkeerplaatsen afgesloten werden om te voorkomen dat er te veel mensen zich op een kleine oppervlakte te goed zouden doen aan de natuurbeleving.

Mensen genoten van de schoonheid van het landschap, kinderen klommen op speeltoestellen, vanuit kijkhutten maakten we kennis met de wereld van de vogels. Bezoekers vulden hun longen met schone boslucht. En ook in de steden is de lucht frisser dan ooit. Ik werk zelf in Amsterdam en genoot van de rust in de stad. Geen toeristen, veel minder verkeer, en minder last van mijn luchtwegen. Letterlijk een verademing.

Projecten mogelijk maken

Covid-19 onderstreept de noodzaak van natuur en goede voorzieningen om te recreëren en om ons van schone lucht te voorzien. De huidige situatie bevestigt daarmee ook het belang van het Buitenfonds als fondsenwerver die projecten in de natuur mogelijk maakt. Voorzieningen zoals de vogelkijkhutten en de speeltoestellen uit de vorige alineas, maar ook grootschalige samenwerking met bijvoorbeeld Shell om bossen te doen herstellen van de essentaksterfte.

Die samenwerking met Shell is in 2019 van de grond gekomen. In de komende tien jaar stelt Shell 17,4 miljoen euro beschikbaar om aangetaste bossen opnieuw te beplanten. Deze bijdrage geeft het Buitenfonds ook de mogelijkheid en noodzaak om haar organisatie uit te breiden. De donatie van Shell krijgt zo een vliegwieleffect: met meer mensen kunnen we niet alleen de afspraken met Shell goed uitvoeren, maar ook actiever werken aan nieuwe partnerships. Daarmee kunnen we projecten financieren die Staatsbosbeheer niet uit het reguliere budget kan betalen. Projecten die Nederland en de Nederlanders aan de heilzame werking en schoonheid van de natuur kunnen verbinden.

Dankzij het toegenomen budget hebben we een fulltime directeur kunnen aannemen. Henriët Leenen is afkomstig van Staatsbosbeheer en heeft een marketingachtergrond. De raad van toezicht vindt haar een uitstekende opvolger van Debbie Kamphuis. Zij zal zich met name richten op de zakelijke markt en bedrijven gaan verbinden aan Buitenfonds en Staatsbosbeheer. Vertrekkend directeur Debbie Kamphuis dank ik hartelijk voor al haar inspanningen voor Buitenfonds en meer in het bijzonder voor haar inzet in de deal met Shell Nederland. Een goed voorbeeld dat gevolgd zal worden.

Intense beleving

Een van de activiteiten die door Buitenfonds wordt ondersteund is Club Groeneveld, een inspirerende club CEO's managers en directeuren van grote en middelgrote bedrijven. De club organiseert activiteiten die de deelnemers dicht bij de natuur brengen en inspiratie geven die zij meenemen in hun ondernemerschap. Door de coronacrisis liggen de activiteiten van Club Groeneveld helaas op dit moment stil, maar het is buiten kijf een verband dat activeert, inspireert en 'relaxeert'.

In 2019 heb ik met Club Groeneveld mogen deelnemen aan een 'John Muir Trek' in het duingebied bij Schoorl. John Muir was de grondlegger van de nationale parken in de Verenigde Staten. Voor dag en dauw op en een wandeltocht van wel 18 kilometer voor de boeg. Tijdens een tocht beleefden we de natuur zoals Muir dat deed en bedoeld heeft: grotendeels in stilte, van zonsopgang tot zonsondergang. Een intense beleving van de natuur met uitstekende begeleiding door de boswachter.

De boswachters van Staatsbosbeheer verdienen sowieso een groot compliment. Zij zijn een prachtig visitekaartje. Of ze nu rondleidingen geven aan scholieren en andere bezoekers van natuurgebieden, meewerken aan een televisieprogramma of zich inzetten voor meer voorzieningen in hun werkgebied. Spelen, leren en beleven zijn essentiële ingrediënten om draagvlak te creëren voor de natuur in Nederland. En die natuur hebben we hard nodig. Voor de biodiversiteit, voor de opslag van CO₂, en om er heerlijk in te vertoeven en de sores in de wereld om ons heen even te vergeten.

Anita Verbeek,
Voorzitter raad van toezicht

Een sport om bedrijven te verleiden

Na bijna twee jaar als directeur van Buitenfonds heeft Debbie Kamphuis haar stoel vrijgemaakt voor Henriët Leenen. “We hebben de afgelopen periode een flinke groei door- gemaakt. Ik deed deze functie erbij naast mijn andere werk bij Staatsbosbeheer. Dat is nu niet praktisch meer. Het Buitenfonds verdient een fulltime directeur die zich volledig op deze organisatie kan richten.”

De samenwerking met Shell om de gevolgen van de essentaksterfte tegen te gaan heeft het Buitenfonds volgens Kamphuis in de ‘grote mensenwereld’ gebracht. De budgetten zijn met het partnerschap fors toegenomen, evenals de verantwoordelijkheden. “Een dubbelfunctie bij Staatsbosbeheer en Buitenfonds past daar niet bij. Die twee petten kunnen elkaar in de weg gaan zitten.”

Het startsein van de overeenkomst tussen Shell, Buitenfonds en Staatsbosbeheer was in de ogen van de scheidende directeur het hoogtepunt van 2019. Shell schenkt in tien jaar tijd 17,4 miljoen euro voor herbebossing van arealen die zwaar getroffen zijn door de essentaksterfte. Het Buitenfonds speelde een belangrijke rol bij het smeden van de deal en ziet toe op de juiste besteding van de donatie. Jaarlijks legt het Buitenfonds verantwoording af aan Shell.

Prikkel

In het jaarverslag 2018 van het Buitenfonds sprak Kamphuis de hoop uit dat de Shell-deal andere grote bedrijven zou prikkelen om ook samenwerking te zoeken. Tot nu toe heeft dat nog niet geleid tot nieuwe overeenkomsten, al is Buitenfonds wel in gesprek met diverse ondernemingen. Ook veel mkb-bedrijven werken samen met Buitenfonds. Daarbij gaat het vaak om kleinere, lokale projecten (zie ook het interview met Frank van Hedel in dit jaarverslag).

De samenwerking met Shell heeft binnen Staatsbosbeheer wel geleid tot een breder besef van het belang van het Buitenfonds, constateert Kamphuis. “De relatie tussen Staatsbosbeheer en het Buitenfonds was de eerste jaren wat moeizaam. De laatste jaren is steeds meer het besef gegroeid dat Staatsbosbeheer Buitenfonds nodig heeft.” Dat is voor een deel ook te danken aan de inzet van Kamphuis zelf, die geworteld is in de organisatie.

*Als kinderen de natuur leren kennen,
gaan ze er ook van houden.*

Uitdagen

Debbie Kamphuis trad in maart 2018 aan als directeur van het Buitenfonds. Daarnaast bleef zij directeur van de divisie Benutten en Beleven bij Staatsbosbeheer. Onder haar leiding kwam het in 2018 tot samenwerking met Microsoft, Greenchoice en Shell Nederland; 2019 is het eerste jaar van dit partnership. “We hebben met een klein clubje veel tot stand gebracht”, kijkt ze terug. “Ik vind het een sport om bedrijven te verleiden. Als ze belijden dat ze het beste voorhebben met de natuur, dan daag ik ze uit om ook echt iets te doen.”

Kamphuis heeft vertrouwen in haar opvolger. “Henriët komt net als ik uit de SBB-organisatie. Ze weet hoe het daar toegaat, wat kan en wat niet kan. Dat is een groot voordeel. Daarnaast heeft ze veel ervaring in de marketing. Die komt goed van pas als ze het verhaal van Buitenfonds naar buiten moet brengen.” Debbie Kamphuis blijft betrokken bij Buitenfonds als adviseur van de raad van toezicht en als klankbord voor Henriët Leenen.

Kinderen

In 2019 heeft Kamphuis geprobeerd om fondsen binnen te halen via de Postcodeloterij. “Dat is helaas niet gelukt. We hadden het geld willen gebruiken om schoolkinderen de kans te geven met boswachters de natuur in te gaan. In 2018 hadden we een succesvol project in Leiden. Dat zouden we graag in veel steden herhalen, met name in de Randstad. Vooral nieuwe Nederlanders hebben nog minder binding met het buitengebied. Als kinderen de natuur leren kennen, gaan ze er ook van houden.”

Het Buitenfonds richt zich niet alleen op grote ondernemingen, maar ook op mkb-bedrijven en particulieren. Vooral voor kleinere projecten, zoals een vogelkijkhut, een speelplaats of een wandelpad voor mensen in een rolstoel. Daarbij zijn de boswachters een cruciale schakel. “Het initiatief komt van hen en ze steken er veel tijd en energie in”, zegt Kamphuis. “Sommige boswachters weten het Buitenfonds al goed te vinden. In dit jaarverslag staan voorbeelden van mooie projecten.”

Kamphuis hoopt dat het Buitenfonds in 2020 nieuwe partnerschappen zal aangaan. “De coronacrisis hakt er bij veel bedrijven wel in, maar supermarkten, tuincentra en bouwmarkten doen goede zaken. Zou het niet mooi zijn om iets te doen met Heineken, Jumbo, Intratuin of Gamma?”

Een stevige plek in de goededoelenmarkt veroveren

Henriët Leenen is sinds 1 januari 2020 directeur van Buitenfonds. Haar opdracht is onder meer om het Buitenfonds meer bekendheid te geven en verder te laten groeien. Zodat Staatsbosbeheer meer middelen krijgt voor natuureducatie, natuurbeleving en om bomen te planten voor klimaatbestendige bossen. Ze streeft vooral naar langlopende relaties met bedrijven.

De nieuwe directeur is afkomstig van Staatsbosbeheer. Voordat zij bij deze organisatie begon, werkte ze vijftien jaar in de reclamewereld. “Wat ik daarvan heb meegenomen is dat je je altijd eerst moet verdiepen in de ander voordat je relevant kunt zijn”, zegt ze. “Hoe ziet de buitenwereld Staatsbosbeheer en het Buitenfonds? Hoe kijken ze naar de natuur? Wat is hun belang en hoe kunnen wij daarop inspelen?”

Ze is blij met haar werk. “Na mijn tijd in de commerciële wereld zocht ik een functie waarin het niet alleen ging om verkopen, maar waarin ik ook een maatschappelijke bijdrage kan leveren. Daarom ben ik veertien jaar geleden overgestapt naar Staatsbosbeheer. En daarom vond ik het fijn dat ik gevraagd werd om te solliciteren voor deze functie. Het is een mooie uitdaging om het Buitenfonds meer bekendheid te geven en een stevige plek in de goededoelenmarkt te veroveren.”

Leenen is dankbaar voor het voorwerk van Debbie Kamphuis, haar voorganger. “De samenwerking met Shell heeft veel gedaan voor de naamsbekendheid en we hebben mede dankzij dit partnership een stevig fundament. Aan mij de taak om dat te bestendigen en uit te breiden.”

Echt iets opbouwen

Meerjarige verbintenissen, dat is de ambitie van de nieuwe directeur. “Een samenwerking voor één project is mooi, en die moeten we ook zeker aangaan. Maar met een relatie voor langere tijd kun je echt iets opbouwen. Dat zorgt voor continuïteit en is waardevol. De natuur ontwikkelt zich ook over langere termijn. Als bedrijf krijg je de kans om extra waarde te creëren en te laten zien dat het je ernst is met de natuur, door langere tijd te investeren.”

De coronacrisis geeft haar eerste jaar aan het roer bij het Buitenfonds een heel andere wending dan ze van tevoren had gedacht. “De economische gevolgen zullen ernstig zijn, volgens de voorspellingen komt er een flinke recessie aan. Dat zal het lastiger maken om bedrijven te verlokken tot investeringen in de natuur. Veel ondernemingen zullen het geld liever achter de hand houden, als ze überhaupt al middelen over hebben.”

Ze wil graag het gesprek aangaan met ondernemers om uit te leggen waarom investeren in de natuur juist nu belangrijk is. In de eerste maanden van de coronacrisis is gebleken dat bossen, stranden en parken voor veel Nederlanders heel belangrijk zijn en nieuwe waardering verdienen. “De ‘return on investment’ van investeren in natuur kun je niet altijd uitdrukken in geld op je bedrijfsbalans”, erkent Leenen. “Het gaat ook om de vraag: hoe relevant wil je zijn als bedrijf, voor je eigen werknemers, je klanten en je omgeving. Ben je bereid om te investeren in maatschappelijk rendement?”

Voor elke portemonnee

Leenen mag dan streven naar bestendige relaties, eenmalige bijdragen zijn zeker welkom. “We hebben projecten voor elke portemonnee. Ik kan me voorstellen dat mkb-bedrijven graag kiezen voor een project in de buurt. Een speelbos waar de kinderen van hun eigen werknemers kunnen spelen of een schuilhut waar ze zelf tijdens een wandeling kunnen uitrusten en picknicken. Ze kunnen dan meeliften op lokale boswachtersprojecten. We brengen deze bedrijven graag in contact met de boswachter in de buurt.”

De samenwerking met Shell heeft veel gedaan voor de naamsbekendheid.

Deze 'boswachtersprojecten' zijn een belangrijk aandachtspunt voor het Buitenfonds. Donaties van particulieren en bedrijven worden hier ingezet om natuurwensen van de omgeving en boswachters te realiseren. Dit vraagt een flinke inspanning van de boswachter op het gebied van publiciteit. Het Buitenfonds helpt door mee te denken, kennis en ervaringen uit te wisselen en de projecten te vermelden op de website. We dienen aanvragen in bij fondsen en helpen boswachters in de communicatie, bijvoorbeeld door folders te maken. De boswachter organiseert zelf activiteiten en spreekt zijn of haar netwerk aan. "Ik nodig iedere boswachter met ideeën voor een project van harte uit om contact met ons op te nemen", aldus Leenen.

Juist deze boswachtersprojecten zijn essentieel voor de beleving van de natuur in de buurt en voor het draagvlak bij de lokale bevolking. "Als je weet dat je kinderen lekker kunnen spelen op een plek in het bos, dan ga je daar graag naartoe. Als je weet dat die picknicktafel daar staat, met dat mooie uitzicht over het ven, dan fiets je daarvoor een stukje om. En als je weet dat je kleinkinderen plezier hebben bij het kabouterpad en ook nog wat leren, dan neem je ze graag mee."

Particulieren en bedrijven kunnen dergelijk projecten steunen via Buitenfonds.nl of via een schenkingsovereenkomst of een nalatenschap. "We willen ook de moderne technologie meer gaan benutten", zegt Leenen. "Bijvoorbeeld door bezoekers de mogelijkheid te geven om via hun telefoon te doneren. We zijn hiervoor een pilot gestart met Tikkie van ABNAMRO. Terwijl mensen genieten van de natuur, kunnen ze ter plekke een bijdrage leveren om die in stand te houden en door te geven aan toekomstige generaties."

Bedrijven dragen duurzaam bij aan de natuur

Frank van Hedel is accountmanager voor de zakelijke markt bij het Buitenfonds. De samenwerking met Shell geeft Staatsbosbeheer niet alleen de middelen om 5 miljoen bomen te planten, stelt hij vast. Het partnerschap heeft het Buitenfonds ook op de kaart gezet. "Ik kijk met veel plezier terug op het eerste jaar van de samenwerking", aldus Van Hedel. "We hebben elkaar letterlijk en figuurlijk gevonden."

In 2018 is de overeenkomst tussen Shell, Buitenfonds en Staatsbosbeheer getekend en 2019 was het eerste jaar van het partnership. Shell schenkt in een periode van tien jaar 17,4 miljoen euro. Staatsbosbeheer gebruikt dit geld om bossen te herstellen die getroffen zijn door essentaksterfte. Het Buitenfonds ziet erop toe dat het geld goed besteed wordt en legt hierover verantwoording af naar Shell.

Raakvlakken

Van Hedel ziet meer raakvlakken tussen Shell en Staatsbosbeheer dan hij had gedacht. "Om mij heen werden soms vraagtekens gezet bij de samenwerking. Zo'n multinational in fossiele energie, wat moesten we daar nou mee? Inmiddels heb ik ervaren dat de mensen bij Shell gedreven en enthousiast zijn. Ze hebben echt de wil om de organisatie om te vormen tot een nieuwe, duurzame energiemaatschappij.

"We hebben elkaar letterlijk gevonden dankzij activiteiten binnen onze samenwerking. Bijvoorbeeld doordat Staatsbosbeheer aanwezig was bij het Generation Discover Festival van Shell in Ahoy. Daar hebben we het natuurbeheer bij veel jongeren onder de aandacht kunnen brengen. Dat is ook voor ons een belangrijke doelgroep."

Aan de andere kant was Shell aanwezig bij de landelijke ontmoetingsdag van Staatsbosbeheer. Verder waren er bijzondere kleinschalige activiteiten, zoals de bosbeheercursussen van Simon Klingen voor Shell-medewerkers en teamuitjes waarbij mensen aan de slag gingen om hei te onderhouden. "Dit waren met recht 'heidagen'. We hebben elkaar echt beter leren kennen."

Tussensprint

Met het zetten van een handtekening staan er nog geen bomen, merkten de partners in het begin van het jaar. Projecten op deze schaal was Staatsbosbeheer ontwend. Het bracht veel extra werk voor de beheerders, die het plantwerk moesten controleren. Aannemers bleken hier en daar wat bijsturing nodig te hebben. "Die aanloopproblemen zijn gelukkig opgelost. We hebben in het najaar een tussensprint kunnen maken."

Van Hedel heeft diverse projecten bezocht. “Het is een prachtig gezicht om de nieuwe bossen van de toekomst aangeplant te zien. Soms met op de achtergrond nog de omgevallen aangestaste bomen. Een mooi, tastbaar resultaat van de samenwerking. Dat geeft veel voldoening.”

Duurzame dakdekkers

De samenwerking met Shell trok in corporate Nederland de aandacht. Als Shell het doet, is het voor ons misschien ook wel wat, leken veel ondernemingen te denken. “Een mooi voorbeeld is Consolidated Dakdekkers”, zegt Van Hedel. “Dit is een familiebedrijf dat bewust bezig is met duurzaamheid. Vanwege hun specifieke activiteiten lukt het niet om 100 procent duurzaam te zijn, ondanks allerlei inspanningen. Om de rest van hun CO₂-uitstoot te compenseren, laten ze bomen planten. Daarvoor hebben ze ons te hulp geroepen.”

Een voorbeeld uit een totaal andere hoek is de startende onderneming WCpapieraanhuis. Het bedrijf verkoopt duurzaam wc-papier en doneert een deel van de winst via het Buitenfonds aan natuurprojecten. Zo wil de ondernemer de natuur in Nederland ondersteunen en vooral kinderen laten genieten van de lokale natuur. Die zien zodoende dat buitenspelen fantastisch is en raken gemotiveerd om de natuur te respecteren en te beschermen.

Impact maken

“Dit zijn projecten van een heel andere schaal dan de Shell-deal, maar ze zijn wel belangrijk voor het Buitenfonds”, zegt Van Hedel. “Daarnaast zitten we aan tafel bij een club van grotere ondernemingen die een positieve impact op de samenleving willen hebben. Ze zoeken mogelijkheden om de aanleg van bos te versnellen en daar een rol in te spelen. Onder andere Rabobank, Friesland Campina, Van der Valk Hotels, ANWB en Ikea zijn hierbij aangehaakt.”

Door de stikstofcrisis en de coronacrisis zijn veel mensen gaan beseffen hoe waardevol de natuur is. “Bos is belangrijk om CO₂ vast te leggen”, zegt Van Hedel. “Maar het is zoveel meer. De soortenrijkdom, het gevoel wat je krijgt als je door de natuur wandelt. Daarom moeten we de natuur in eigen land koesteren. Bedrijven met hart voor de natuur kunnen via het Buitenfonds daar een bijdrage aan leveren. Ik ga graag met ze in gesprek.”

We zitten aan tafel bij een club van grotere ondernemingen die een positieve impact op de samenleving willen hebben.

“Opa, ik werk nu ook aan het bos”

Shell is op weg naar duurzaamheid. Uiterlijk in 2050 wil het bedrijf netto geen broeikasgassen meer uitstoten. Onderdeel van de strategie om daar te komen zijn natuurlijke klimaatoplossingen, zoals het planten van bomen. De samenwerking met Staatsbosbeheer en het Buitenfonds sluit hierbij aan, aldus Floor Oosterlee, partnershipmanager bij Shell.

“Om ons doel te bereiken, hebben we een ambitieus programma”, vertelt Oosterlee. “Dat bestaat uit drie aspecten: vermijd, reduceer en compenseer. Uitstoot vermijden doen we door te investeren in alternatieve vormen van energie, zoals zonneparken en wind-op-zee. Reduceren doen we door overal op de wereld productieprocessen zo efficiënt mogelijk te maken. En tot slot compenseren we door te investeren in de natuur.”

Als onderdeel van het programma ‘Nature-based solutions’ investeert Shell wereldwijd in herbebossingsprojecten en projecten die ontbossing tegengaan. Ook in Europa. Zo werkt Shell in het Verenigd Koninkrijk samen met de Schotse overheidsorganisatie Forestry and Land Scotland om in vijf jaar één miljoen bomen te planten. En in Nederland, het andere moederland van het Brits-Nederlandse concern, plant Shell samen met Staatsbosbeheer in twaalf jaar tijd vijf miljoen bomen.

Regelmatig overleg

In april 2019 is de Nederlandse samenwerking van start gegaan. “We hebben elke twee weken contact om de stand van zaken door te nemen”, vertelt Oosterlee. “Ik overleg dan met Frank van Hedel van het Buitenfonds en Wim Bles van Staatsbosbeheer. We bespreken lopende activiteiten en kijken hoe we mogelijke knelpunten kunnen oplossen. Het Buitenfonds ziet voor ons toe op de besteding van het geld. Ze leggen eens per jaar schriftelijk verantwoording af. Voor ons is de relatie ook een leerproces voor andere partnerschappen.”

Shell, Staatsbosbeheer en het Buitenfonds hebben elkaar in 2019 bij diverse gelegenheden getroffen (zie ook het interview met Frank van Hedel in dit jaarverslag). Zo was Staatsbosbeheer aanwezig bij het Generation Discover Festival, dat Shell met partners organiseert. Floor Oosterlee bezocht de open dag van Staatsbosbeheer. “Ik heb toen met veel mensen van binnen en buiten Staatsbosbeheer gesproken over onze samenwerking en uitleg gegeven.”

Als ik met vrienden door het bos wandel, heb ik nu de neiging om dingen uit te leggen.

Bosbeheer voor dummies

De partnershipmanager kijkt zelf met veel plezier terug op deelname met verschillende collega's aan een workshop bosbeheer met expert Simon Klingen. ‘Bosbeheer voor dummies’, noemt Oosterlee het. “Het was heel inspirerend en leerzaam. Je loopt na zo'n workshop nooit meer hetzelfde door het bos. Als ik met vrienden door het bos wandel, heb ik nu de neiging om dingen uit te leggen.”

Toen ze bij Shell kwam werken had Floor Oosterlee niet gedacht dat ze zich met natuurbeheer ging bezighouden. Maar nu ze eenmaal in die functie zit, vindt ze het prachtig. “Mijn opa was eind jaren tachtig voorzitter van de Stichting Tropenbos, die zich inzet voor duurzaam beheer van bossen in de tropen, waarbij de opbrengsten ten goede komen aan de plaatselijke bevolking. Het is mooi dat ik me nu ook inzet voor het behoud van bos. Mijn opa is helaas al overleden. Ik zou hem graag bellen om te zeggen: ‘Opa, ik werk nu ook aan het bos’.”

Speelplaats en ontdekkingstocht

Buitencentrum De Pelen in Ospel is voor veel bezoekers het start- en eindpunt van een wandeling in Nationaal Park de Groote Peel. Het centrum ontvangt veel gezinnen met kinderen en schoolklassen. Maar een leuke speelplaats ontbrak nog. Mede dankzij het Buitenfonds is die er nu. En er bleef nog genoeg over voor de educatieve tocht 'De Peel beleef-je-buiten Tocht'. Boswachter Marijke Vaes is in haar nopjes.

“Wij moeten met het Buitencentrum kostendekkend draaien. Als je wat extra's wilt, moet je sponsors zoeken. We wilden bij de ingang iets aantrekkelijks maken voor kinderen, een plek waar je met je gezin graag naartoe gaat. We hebben kinderen uit het dorp gevraagd wat zij leuk zouden vinden. Houtkunstenaar Roel van Wijlick heeft een mooi ontwerp gemaakt met stappalen en boomstammen.

Het Buitenfonds is een geweldige hulp geweest bij het vinden van de middelen. We kregen ook een flinke bijdrage van Nationaal Park De Groote Peel. Dankzij bijdragen van veel particulieren en diverse organisatie en bedrijven hielden we zelfs geld over. Dat konden we mooi gebruiken voor een ontdekkingstocht: De Peel beleef-je-buiten Tocht.

De ontdekkingstocht is speciaal voor gezinnen met kinderen van zes tot twaalf jaar. Met een opdrachtboekje en bijbehorende materialen kunnen zij de natuur beleven. Op de routekaart staan plekken waar iets te spotten, spelen en beleven valt. Gezinnen met kinderen kunnen de tocht zelfstandig maken. Het vraagt veel werk en lobbyen om zo iets te realiseren, maar als ik die blijde kinderen zie, weet ik dat het de moeite waard is.”

Herbeplanten Kuinderbos

Het Kuinderbos is het grootste en oudste bos van de Noordoostpolder. Veel bomen waren aangetast door de essentaksterfte. De afgelopen jaren zijn aangetaste stukken bos aangepakt. De zieke bomen zijn omgezaagd en met geld van donaties zijn jonge bomen geplant in diverse soorten. “Er ontstaat een prachtig, gevarieerd en klimaatbestendig bos”, aldus boswachter Harco Bergman.

“De oude bossen waren grotendeels essen of gemengd met veel essen. Daardoor waren ze kwetsbaar. We planten nu jonge bomen. Eiken, beuken, lindes, zoete kers, tamme kastanje, fladderiep, grijze els, zachtharige berk. We moesten haast maken met planten, anders zouden bramenstruiken alles overwoekeren. Die groeien twee tot drie meter per jaar.

Dankzij bijdragen van het publiek konden we ook bijzondere soorten planten, zoals de zoete kers. Ons normale budget voorziet daar niet in. Doordat we meer soorten bomen hebben, komen er ook meer soorten insecten en meer soorten vogels. Insecten zijn ook voer voor zoogdieren en zangvogels, en die zijn weer voer voor roofvogels. Door een breed assortiment bomen te planten, vergroten we de biodiversiteit.

De voormalige Zuiderzeebodem is kalkrijk. Daardoor komen er veel soorten varens voor. Het bos is waterrijk met veel vennen en er leven vijftig soorten libellen en een grote populatie ringslangen. We hebben vier mooie wandelroutes. Per jaar ontvangen we 225.000 bezoekers en we hebben 10.000 overnachtingen op het natuurkampeerterrein De Veenkuil.”

Schuilhutten in het Leenderbos

Twee oude en halfvergane schuilhutten in het Leenderbos werden afgebroken om ongelukken te voorkomen. Teleurgestelde wandelaars en fietsers klampten boswachter Erik Schram aan. Zij misten hun rustplek. Erik zette zich in om nieuwe schuilhutten te realiseren. Mede dankzij het Buitenfonds is dat gelukt. “We kunnen er weer jaren tegenaan.”

“Voor recreatieve voorzieningen in de bossen van Staatsbosbeheer is geen structureel geld beschikbaar. Dat moeten we ergens anders vandaan halen. Ik heb het project aangemeld bij het Buitenfonds en zij zijn op zoek gegaan naar sponsors. En zelf ben ik in mijn eigen netwerk organisaties gaan benaderen. Als je achteroverleunt, gebeurt er niets.

We hebben van veel kanten bijdragen gekregen. Manege de Molenberg sprong bij, wandelvereniging Rugzaklopers en Trailrunning Europe deden mee en Staatsbosbeheer bleek ook nog een potje te hebben. We kregen veel kleine bedragen van particulieren, tien, twintig euro, zelfs een keer vijfhonderd euro. Mensen vinden het fijn dat ze kunnen bijdragen aan een concreet project. Ze zien wat er met hun geld gebeurt. Zelf heb ik excursies georganiseerd waarvan de opbrengst naar de hutten ging.

De nieuwe schuilhutten zijn gebouwd van bomen uit ons eigen bos die bij een storm waren omgewaaid. Ze zijn aan twee kanten dicht, zodat je er kunt schuilen tegen wind en regen. Maar bij mooi weer kun je er ook heerlijk uitrusten en picknicken. Ze liggen op kruispunten van wandel-, fiets- en ruiterpaden en bezoekers maken er veel gebruik van. Het is mooi dat we deze voorziening hebben kunnen realiseren.”

Mindervalidenpad Leersum

Boswachter Corien Koreman kreeg een boze e-mail. De afzender was teleurgesteld dat hij met zijn vrouw in een rolstoel bijna nergens de natuur in kon. Corien trok het zich aan. Ze bezocht het echtpaar voor een kopje thee en ging daarna aan de slag om een wandelpad voor minder validen tot stand te brengen. Op 6 juni 2019 werd dat geopend.

“De meest geschikte plek was het Leersumse Veld op de Utrechtse Heuvelrug. Dat is relatief vlak terrein. Ik zocht onder meer contact met Kenniscentrum Groen en Handicap voor advies. Zij vertelden me waar een pad zoal aan moest voldoen. De kosten werden geschat op ongeveer een ton. Daar schrok ik wel van. Er kwam heel wat bij kijken: een bestek maken, het pad aanleggen, nieuwe klaphekken, het infopaneel aanpassen, de folder vernieuwen.

Hoe krijg je dat geld bij elkaar? Een van de eerste adressen waar ik aanklopte was het Buitenfonds. Ze hebben me geweldig geholpen. Met een bijdrage van 25.000 euro, maar ook door mee te denken. Peddy Uijttenboogaard kwam met goede ideeën. Ik heb allerlei bedrijven in de omgeving benaderd en vele daarvan wilden wel een handje helpen. De mountainbikevereniging Utrechtse Heuvelrug heeft zelfs 30.000 euro bij elkaar gefietst. En de aannemer gaf ons een mooie korting.

Het pad loopt door een prachtig, gevarieerd stuk natuur. Stuifzand, heide, vennen, bos, veel afwisseling in een klein gebied. Er komen heel veel soorten dieren en planten voor. Het echtpaar dat het project aanzwengelde was aanwezig bij de opening. Zij had tranen in haar ogen, zo mooi vond ze het. Dat geeft veel voldoening. Daar doen we het voor.”

De natuur heeft uw hulp nodig

Het Buitenfonds werft fondsen voor Staatsbosbeheer. Dit geld komt van bedrijven en particulieren. Particulieren geven op verschillende manieren aan het Buitenfonds: eenmalig, periodiek, en na hun overlijden door een deel van de nalatenschap te bestemmen voor het Buitenfonds.

Het Buitenfonds zet dit geld in voor doelen die Staatsbosbeheer niet kan betalen uit de reguliere bijdrage van de overheid. Maar die wel heel belangrijk zijn voor beleving en educatie, en daarmee voor draagvlak voor de natuur.

Het Buitenfonds is erkend als een 'algemeen nut beogende instelling' of ANBI.

Dit betekent dat u giften onder bepaalde voorwaarden mag aftrekken van de inkomstenbelasting. En het betekent dat het Buitenfonds over het verkregen bedrag geen belasting hoeft te betalen.

Eenmalige giften

Als u eenmalig een gift doet, is deze aftrekbaar in box 1. De overheid betaalt daardoor mee aan uw gift. Er geldt wel een minimum en een maximum. U mag giften aftrekken als ze op jaarbasis in totaal hoger zijn dan € 60 of (als dat hoger is) 1% van uw verzamelinkomen.

Maar u mag niet meer dan 10% van uw verzamelinkomen aftrekken.

Voor fiscale partners geldt de som van hun verzamelinkomens. Het aftrekbare bedrag mag vrij verdeeld worden over de partners. U kunt uw giften dus aftrekken bij het hoogste inkomen.

Periodieke giften

Als u jaarlijks of vaker geld wilt geven aan het Buitenfonds, kunt u dat doen met een periodieke gift. U legt dan op papier vast dat u jaarlijks een gift doet. U moet de gift minimaal eenmaal per jaar gedurende minimaal vijf jaar doen. U hoeft hiervoor niet naar de notaris.

Op de website van het Buitenfonds kunt u een schenkingsovereenkomst downloaden.

Het voordeel van een vastgelegde periodieke gift is dat er geen minimum of maximum is gesteld aan de aftrekbaarheid van deze gift. De gift is dus totaal aftrekbaar. Periodieke giften zijn een goed alternatief voor een eenmalige gift.

Nalaten

Wellicht wilt u ook na uw leven het Buitenfonds, en daarmee de natuur in Nederland, blijven steunen. Dat kan op twee manieren: u kunt het Buitenfonds tot erfgenaam maken en u kunt legateren. Benoemt u het Buitenfonds tot erfgenaam, dan laat u een deel van de erfenis na aan het Buitenfonds. De grootte van de nalatenschap hangt dan af van de totale nalatenschap en het aantal erfgenamen.

Gebruikelijker is dat mensen legateren. Dit wil zeggen dat ze een duidelijk omschreven goed of een genoemd geldbedrag nalaten. We noemen dit een legaat. Bestaat het legaat uit een geldbedrag, dan moet u dit opnemen in het testament.

Meer weten

Door het Buitenfonds op te nemen in uw testament, helpt u de natuur in Nederland ook in de toekomst. Heeft u vragen over de mogelijkheden bij het Buitenfonds, over de notaris of over het executeurschap? Bel Peddy Uijttenboogaard op 06-53562282 of stel uw vraag per mail via peddy@buitenfonds.nl.

Geeft u de natuur door aan onze volgende generaties?

Draagt u de natuur een warm hart toe? Wilt u ook na uw leven blijvend iets betekenen voor onze volgende generaties? Geef de natuur door, neem het Buitenfonds op in uw testament.

Buitenfonds is de stichting die fondsen werft voor waardevolle projecten in de natuurgebieden van Staatsbosbeheer. Zoals natuureducatie voor kinderen, het verminderen van onze ecologische voetprint en het behoud van cultureel erfgoed.

buitenfonds
Geef om natuur dichtbij

www.buitenfonds.nl
IBAN: NL58 TRIO 0197 6253 39
vraag@buitenfonds.nl
(T) 085 0091000

Projecten

Crowdfundingprojecten

	EINDSTAND 2018 in €	DONATIES 2019 in €	EINDSTAND 2019 in €
LOPENDE PROJECTEN 2019			
Adopteer een deel Knuppelbrug	15.440,00	25,00	15.465,00
Adopteer een schaap	11.805,00	200,00	12.005,00
Banken voor de burcht	750,00	-	750,00
Behoud Landgoed Elswout*	30.825,00	-	30.825,00
Belevingspad Zwarte Dennen Punthorst*	-	750,00	750,00
Bescherm de zwarte stern	13.807,00	180,00	13.987,00
Bewegen voor Natuur*	6.625,50	4.245,00	10.870,50
Blauwe Brigade Veluwe*	-	-	-
Bomen planten Veluwe Bennekom*	-	2.040,00	2.040,00
Bositje voor jouw klas in de Hollandse Duinen	20,00	24.980,00	25.000,00
Bosfair Landgoed Soelen*	923,00	-	923,00
Bouw mee aan een nieuw kooikerhuisje	2.231,00	25,00	2.256,00
De tien woudreuzen van Nijendal	1.000,00	-	1.000,00
Een nieuwe vizel voor de molen	60,00	5.125,00	5.185,00
Expeditie Loevestein 2*	8.700,00	1.400,00	10.100,00
Gelabelde donaties particulieren *	-	1.450,00	1.450,00
Glijbaan voor jong en oud in het Hollandse Hout	-	3.872,50	3.872,50
Herdenkingsbomen IJsselstein*	3.300,00	8.800,00	12.100,00
Het Zaanse Rietveld*	-	25.000,00	25.000,00
Land in zicht met de uitkijktoren Groote Peel	-	3.440,15	3.440,15
Land in zicht met de uitkijktoren Groote Peel - donaties buiten crowdfunding om*	-	17.500,00	17.500,00
Met water ravotten in de polder	488,00	-	488,00
Nieuwe waterspeelplekken voor jonge avonturiers in de Oostvaardersplassen	915,00	50,00	965,00
Nieuwe wildobservatieplaats voor de Veluwe	12.559,74	250,25	12.809,99
Nieuwe wildobservatieplaats voor de Veluwe - donaties buiten crowdfunding om*	24.650,00	750,00	25.400,00
Nijmeegse onderwaterwereld in een aquarium	2.589,25	-	2.589,25
Opknopbeurt Ruiterspaden Mastbos	3.881,00	500,00	4.381,00
Plant een boom in het Kuinderbos	-	2.395,00	2.395,00
Plant meer bomen in het Kuinderbos	-	200,00	200,00
Plant een boom in het Sublime Bos	19.835,00	960,00	20.795,00
Red de Eendenkooi van Pen	-	-	-
Schuilhut Groote Heide*	-	5.000,00	5.000,00
Spot de vogels op de Strabrechtse Heide	-	3.970,00	3.970,00
Trailrunning Europe zitbankjes in de Limburgse natuur*	-	725,29	725,29
Vleermuisvlucht Geofort*	-	7.000,00	7.000,00
Vrienden van Buitencentrum Schoorlse Duinen*	425,00	2.575,00	3.000,00
Wolvenexpositie Nunspeet - donaties buiten crowdfunding om*	-	8.100,00	8.100,00
Zandtransportbaan Schoorlse Duinen	-	17.700,86	17.700,86
Zwieren over het water in nieuw speelbos Bentwoud	180,00	-	180,00
Zwijnen spotten met nieuw observatiepunt	1.975,00	300,00	2.275,00

* Niet gepubliceerd op de website

	EINDSTAND 2018 in €	DONATIES 2019 in €	EINDSTAND 2019 in €
WAARGEMAAKTE PROJECTEN 2019			
Behoud het Haagse Bos	1.695,00	-	1.695,00
Brug over de Deelen	5.100,00	6.107,50	11.207,50
Knotwilgen Diermerbos	-	1.732,00	1.732,00
Mindervalidepad Leersumse Veld	12.960,00	12.753,58	25.713,58
Mindervalidepad Leersumse Veld - donaties buiten crowdfunding om	-	42.100,00	42.100,00
Natuurlijke buitenspeelplaats de Pelen	6.988,92	205,00	7.193,92
Natuurlijke Schuilhut Leenderbos	6.002,50	6.039,25	12.041,75
Natuurpoort Spier*	1.040,00	-	1.040,00
Ontmoetingsbank bij de Schoorlse Duinen	-	1.000,00	1.000,00
Vier nieuw leven in geboortebos Nieuw Wulven	-	5.880,00	5.880,00
Vier nieuw leven in geboortebos Nieuw Wulven - donaties buiten crowdfunding om*	-	25.000,00	25.000,00

* Niet gepubliceerd op de website

(Ontleend aan de jaarrekening 2019)

(Na resultaatbestemming)

14

Staat van baten en lasten over 2019

	2019 in €	2018 in €
Giften en baten uit fondsenwerving	2.944.903	149.470
Overige baten	-	136.492
Baten	2.944.903	285.962
Overige lasten	2.727.141	274.470
Activiteitenlasten	2.727.141	274.470
Bruto exploitatieresultaat	217.762	11.492
Afschrijvingen materiële vaste activa	4.007	3.962
Overige personeelskosten	50.154	108
Verkoopkosten	27.695	7.306
Kantoorkosten	12.429	12.794
Algemene kosten	26.413	27.242
Beheerslasten	120.698	49.198
Exploitatieresultaat	97.064	-37.706
Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.857	-1.865
Som der financiële baten en lasten	-1.857	-1.865
Resultaat	95.207	-39.571
Resultaat	95.207	-39.571
Bestemming resultaat:		
Overige reserve	95.207	-39.571
	95.207	-39.571

Toelichting op de jaarrekening

ALGEMENE TOELICHTING

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'.

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Buitenfonds, statutair gevestigd te Haarlem, bestaan voornamelijk uit: Het zonder winstoogmerk financieel ondersteunen van projecten die het mogelijk maken Staatsbosbeheer natuurterreinen en andere Staatsbosbeheer eigendommen te onderhouden, te beschermen, te verbeteren en beleefbaar te maken voor huidige en toekomstige generaties. De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd aan het Smallepad 5 te Amersfoort.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Buitenfonds, statutair gevestigd te Haarlem is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 57806160.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Balans

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde.

RESULTAAT

Baten

De baten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Giften en donaties uit crowdfunding en nalatenschappen, voor projecten dan wel ter ondersteuning van de algemene doelstelling, worden verantwoord in het jaar van ontvangst. Bijdragen uit de zakelijke markt, voor specifiek overeengekomen projecten dan wel ter ondersteuning van de algemene doelstelling worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Over het Buitenfonds

Organisatie

Het Buitenfonds is een onafhankelijke stichting die geld werft voor projecten in de natuur van Staatsbosbeheer. Hiermee kan Staatsbosbeheer waardevolle projecten realiseren, zoals kinderen naar buiten brengen, het conserveren en toegankelijk maken van cultuurhistorische schatten, spannende manieren om natuur te beleven en het maatschappelijke werk van de boswachter mogelijk te maken. Projecten waarvoor geen financiering (meer) beschikbaar is. Het Buitenfonds werkt samen met bedrijven en particulieren om groene wensen voor huidige en toekomstige generaties te realiseren.

Waarom een Buitenfonds?

Staatsbosbeheer maakt gebruik van de SNL-regeling (Subsidies Natuur en Landschap). Deze regeling voorziet in financiering van natuurbeheer en basisvoorzieningen voor recreatie (wandelen en fietsen). Alle andere waardevolle projecten en activiteiten zoals educatie, het toegankelijk houden van monumenten e.d. zijn alleen mogelijk met behulp van bijdragen van additionele subsidies, fondsen en stichtingen, donateurs, sponsors en nalatenschappen.

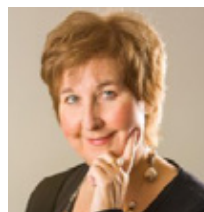
Waar staat het Buitenfonds voor?

De stichting ondersteunt het maatschappelijk belang van Staatsbosbeheer door projecten financieel (in geld of natura) te steunen die de natuur beschermen en beleefbaar maken. Voor nu en in de toekomst. De projecten worden geëtaleerd in 6 werelden: Ecologische footprint, Nieuwe Wildernis, Culturele Schatten, Kinderen, Boswachter en Beleving.

Team Buitenfonds

Henriët Leenen
Directeur
M henriet@buitenfonds.nl

Peddy Uijttendoog
Projectmanager
M peddy@buitenfonds.nl

Frank van Hedel
Accountmanager zakelijke markt
M frank@buitenfonds.nl

Colofon

Juni 2020

Tekst

Bureau Schrijfwerk

Opmaak en vormgeving

Bert Brinkman

Beelden

Staatsbosbeheer, StudioJIJ, Buitenfonds

Redactie & productie

Team Buitenfonds

Copyright

Buitenfonds

***buiten*fonds**
Geef om natuur dichtbij

Postbus 2155, 3800 CD Amersfoort | Smallepad 5, 3811 MG Amersfoort
T 085 0091000 | E vraag@buitenfonds.nl | www.buitenfonds.nl

